

Izhaja vsak ponedeljek
in četrtek ob 8. uri
— predpoldne. —
Stane za celo leto 15 L.,
za pol leta 8 L., za četrt
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 20 L.
Na naročila brez
dopisane naročnine se
ne oziramo.
Odgovorni urednik:
RIHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 60.

V Gorici v četrtek 2. avgusta 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovo-
ru in se plačajo vnaprej.
List izdaja konsorcijski
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk. S. Spazzei
v Trstu.
Uprava in Uredništvo:
ulica Mameli 5
(prej Scuole)

Z resnico med ljudstvo!

Med nami in Trstom se je vnel boj, ki se nanaša na zelo važna vprašanja političnega in narodnega življenja primorskih Jugoslovanov. Kdor gleda globlje, ta dobro ve, da v nastalem sporu ne gre za osebna navzkrižja med vodilnimi osebami, temveč za različna načela in različne metode, ki naj vladajo in zmagujejo v javnem življenju našega ljudstva. Ne Sček-Wilfan, temveč demokracija in absolutizem, moderno-socialno gibanje in preživele družabne ideje, živo, praktično, organizatorično narodno načelo in abstraktni, govorniški, brezplodni nacionalizem, to je stvarno in realno ozadje spora. Sček in Wilfan sta te najbolj izrazita, najbolj postavljena predstavnika

dveh sistemov.

Od prvega početka do današnjega dne se že vrši v naših vrstah borba za pravo, široko svobodno ljudsko organizacijo, ki naj ima svoje korenine in svojo oporo v slovenskih in hrvatskih množicah, ne pa v peščici inteligence. Organizacija našega naroda v Italiji mora črpati svoje življenske sile iz živega ljudstva samega, iz socialnih zahtev ogromne večine, iz duševnih potreb množic, ne pa iz interesov privilegiranih drobcev. Ako ne pritegnemo v naš veliki obrambni boj množic, ako jih v svobodni demokraciji ne vzgojimo ter politično in socialno osamosvojimo, mora slovenski in hrvatski rod prej ali slej propasti.

To je velika ideja naše borbe, to rešilno načelo našega obstanka na tej prelepi zemlji. Za to načelo smo se borili v naših organizacijah skozi tri leta. Stara trž. generacija, vzgojena v preživelih idejah preteklega časa, nas ni razumela. Ona ni mogla in se ni marala vživeti v novi čas. V svoji nesposobnosti je ovirala vsako resno delo, v svoji brezidejnosti ubijala vsako novo misel in dušila ves narod v njegovem razvoju.

V javnost.

Ker je bila vajena »voditi« narod s slavnostnimi nastopi, katerim je moralo vse ljudstvo navdušeno ploskati, je videla v novem pokretu ne spoštljivo napadanje zaslužnih »prvoboriteljev« in nič drugega.

Obramba njihove osebne avtoritete je postalo središče in jedro njihove politike.

Napaka je sledila napaki, pogrškati so se kopičili, škoda za narod se je dan na dan množila, naše stanje se je resno slabšalo.

Četa mladih mož, oprta na najbolj delavne in v bojih preizkušene moze Goriške je dolgo in potrpežljivo vztrajala v neprijetnem boju; prenašala je mirno vse žalitve in krivice, ker je upala, da se gospodje končno streznijo.

Ko je pa videla, da se napake skoro vsaki dan množijo in da trpi naš narod povsod in ob vsaki priliki radi molčanja le škoda, se je odločila, da stopi pred javnost in izsili ozdravljeno naših razmer.

Izmenjava denarja, pri kateri je trpelo naše ljudstvo milijonsko škodo, je le majhen dogodek v dolgi verigi napak, škod in zamud, ki jih

je prinesla tržaška politika na naš narod. Slučaj Jadranske banke je bil tista luč, ki je posvetila ljudstvu najbolj jarko v nezdrave razmere našega javnega življenja.

Sprožilo se je vprašanje, ali je bila doseđanja politika tržaških voditeljev narodu koristna in nastala je splošna zahteva, da se morajo razmere korenito spremeniti. Gre za naš obstanek in našo prihodnost v Italiji.

Nikdar nismo stali pred tako važnim vprašanjem.

Da izpričamo resnico!

Kar se je nabiralo v našem srcu skozi tri leta, kar nas je trlo in tlačilo brez prestanka v tej težki borbi, ki smo jo začeli v blagor primorskemu ljudstvu, sili sedaj na dan.

Koliko veselih in trpkih spominov, koliko težkih vprašanj, koliko misli se gnete v našem duhu!

Kaj se godi po svetu?

Pojdite se učiti na Ogrsko.

Ogrska je bila tista država, ki je pred vojno najbolj zatirala in tlačila tujerodne manjšine. Po vsej Evropi so bili Ogrji znani kot kruti in barbarski tlačitelji Slovakov, Hrvatov, Srbov, Romunov, Rusinov in celo Nemcev. Ves kulturni svet je s časom zasovražil Ogrce. Znani ogrski politik Sztérenyi piše te dni v Berliner Tagblatt-u, da se je ta politika nad ogrskim narodom kruto maščevala:

»Zelo velik del našega trpljenja, ki nam ga je naložila mirovna pogodba, ima tu svoj vzrok.« Mešani kraji so se odtrgali od Ogrske in z njimi je prišlo približno za 3 milijone Ogrrov pod tuje države. Toda kljub temu, da je zgubila Ogrska več kakor polovico svojega državnega ozemlja, je vendar ostalo še za en milijon tujerodcev v mejah nove Ogrske. Od teh je približno pol milijona Nemcev, drugi so Srbi, Slovaki in Romuni.

Da bi Ogrji prišli zopet do ugleda pred svetom in ker jih je nesreča izučila, so izdali pred kratkim posebno vladno odredbo o enakopravnosti narodnih manjšin.

Kaj je vsebina odredbe?

V državi ne smejo biti državljani prve in druge kategorije. Spoštovanje zakonov je vse, kar sme država zahtevati od prebivalcev. Zato mora pa država spoštovati njihov materin jezik v šoli, v uradu in na sodiščih, dati mora tujerodcem pravico, da se združujejo in organizirajo, kakor in kjer jim drago.

Ogrska vladna odredba govori zelo obširno o uporabi materinega jezika manjšin pred upravnimi oblastvi države in določa:

1) Pri vseh državnih uradih se sme svobodno posluževati tujerodec svojega materinega jezika. Vsako zaslivanje se mora vršiti v njegovem jeziku. Ako bi veljala pri nas taka odredba, bi smel torej Slovenec govoriti slovensko na prefekturi in podprefekturi, pri financih, na orožniški postaji in davkariji in zasliševati bi ga morali v slovenskem jeziku.

Kar smo toliko časa v sebi dušili in zamolčevali, naj pride v luč javnosti, naj gre v ljudstvo. Narod naj izve resnico, celo in polno resnico. Jasno in živo sliko naših bojov, čisto podoba naših razmer mu hočemo podati Dnevna polemika z zavijaškim tržaškim dnevnikom naj preneha, na nje-no mesto naj stopi zaokrožena in stvarna slika vseh dogodkov, ki so se odigrali tekom treh let v našem političnem življenju. Sklenili smo, da končamo časnikarsko polemiko z »Edinostjo« ki ji bomo odgovarjali samo na skrajna izzivanja in mesto tega smo se namenili izdati posebno knjigo o postanku in razvoju naših sporov s tržaškimi voditelji in o pošteni borbi, ki smo jo vodili za socialno, narodno in prosvetno osvobojenje našega ljudstva. Spis, ki ga izročimo javnosti in našim zanamcem, naj pove vse, naj bo ravnotako odgovor zaslepelim voditeljem, kakor bodrilo našemu ljudstvu, da ne zgubi in zgreši poti, ki ga vodi v odrešenje.

2) Vsak spis in vsaka izjava, ki jo podpiše tujerodec, mora biti sestavljena na enem delu strani v državnem, na drugem delu v materinem jeziku. Uradni ali sodnijski odloki, dopisi in razsodbe morajo biti spisani v državnem in materinem jeziku na obeh polovicah iste strani.

Kako ravnajo pri nas? O vseh teh pravicah našega materinega jezika pri nas ni ne duha ne sluha.

Pravice občine.

3) Vsi zakoni se morajo objaviti na Ogrskem tudi v materinem jeziku tujerodcev. Isto velja o vladnih odlokih in odredbah oblastev, ki se morajo razglasiti tudi v jeziku narodne manjšine.

3) V občinah na deželi in v mestih ter v okrajnih skupščinah ima že petina članov pravico zahtevati, da se sestavljajo zapisniki tudi v njih materinem jeziku. Ako bi veljali pri nas isti predpisi kakor v reakcionarni Ogrski, bi imeli Slovenci po prihodnjih volitvah pravico, da zahtevajo n. pr. v goriški občini zapisnik v slovenskem jeziku.

Najvažnejši pa sta sledeči določili:

4) Vsaka občina sklepa samostojno in po svoji volji o uradnem jeziku občine. Če hoče imeti nemška občina nemški uradni jezik ga ima, in nobena oblast ji tega ne sme prepovedati. To je po našem edino pravično, kajti le na ta način se spoštuje avtonomija in samoodločba ljudstva v občini.

5) Nadalje imajo občine pravico, da uradujejo z vsemi višjimi avtonomnimi in državnimi uradi v svojem jeziku in tudi odgovor morajo prejeti občine v svojem jeziku; to se pravi: poleg odgovora v državnem jeziku morajo poslati višji uradi občini overovljen prevod v jeziku občine.

Z državo občuješ v svojem jeziku.

6) Važno pa je to, da nimajo te pravice samo občine, nadalje zupni uradi in vsa cerkvena oblastva, temveč tu-

di vsak posamezni državljani. Ako bi bila naša vlada tako pravična, kakor je ona v Budimpešti, bi smel vsak Slovenec dopisovati z državnimi uradi cele Italije v svojem materinem jeziku in bi prejemal v tem jeziku tudi rešitev. Celò z Rimom bi lahko občeval slovensko.

Mi nismo zahtevali v naši državi toliko in smo se zadovoljili z najmanjšimi pravicami. Toda vlada je odbila vse in nam ni dala niti najnovejših in najnavadnejših jezikovnih pravic. Odpravila je slovensko dopisovanje naših občin z deželnim odborom, prepovedala slovensko uradovanje z vsemi državnimi oblastvi in prisilila celo občine, da uvedejo v lastni hiši italijanski uradni jezik. Niti sanjati ne more slovenski kmet o tem, da bi pisal v svojem jeziku vsem državnim uradom Italije.

Uradnik služabnik ljudstva.

7) Da bi pravice tujerodcev ne ostale na papirju, je ukazala ogrska vlada vsem uradnikom, ki službujejo na narodno mešanem ozemlju, da se morajo tekom 2 let naučiti jezika tujerodne manjšine, sicer bodo morali zapustiti svoja mesta. Jezik tujerodcev morajo poznati in obvladovati v govoru in pisavi. V krajih, kjer prebiva vsaj 20 od sto tujerodcev, vlada ne sme imenovati uradnikov, ki ne poznajo jezika manjšine. Kajti uradniki morajo občevati z ljudstvom v njegovem materinem jeziku. Proti uradnikom, ki se ne drže teh določil, se uvede disciplinarna preiskava in krivci se strogo kaznujejo.

8) Da hoče ogrska vlada resno braniti pravice manjšin, se vidi iz tega, da je predložila parlamentu poseben zakon o disciplinarnem postopanju proti uradnikom, ki prezirajo jezikovne svoboščine tujerodcev.

Šole tujerodcev.

9) Vladna odredba se peča prav natančno in obširno s šolstvom narodnih manjšin. Najvažnejša določila se glasijo: občine, cerkve, kulturna udruženja in celo privatne osebe imajo pravico ustanavljati in vzdrževati šole s poljubnim učnim jezikom. Nihče jim torej ne more in ne sme prepisovati učnega jezika, ki ga ne marajo. Država zahteva le eno: da se učenci uče v višjih razredih tudi državnim jezikom. Takim šolam država ne more zabraniti pravice javnosti. Še več! Te šole uživajo isto državno podporo kakor vse državne šole z ogrskim učnim jezikom.

10) Ako se na državnih in občinskih ljudskih šolah z ogrskim učnim jezikom nahaja vsaj 40 učencev iste-ga materinega jezika, mora oblastvo na željo starišev otvoriti za te učence posebne razrede z materinim učnim jezikom. V Gorici in Trstu bi imeli torej Slovenci na vseh ljudskih šolah vzporedne slovenske razrede, in sicer v vseh stopnjah brez izjeme do 8. razreda.

Srednje in visoke šole.

11) Na meščanskih in trgovskih šolah, na gimnazijah in realnih mora otvoriti vlada paralelke za tujerodne manjšine in poduk se mora vršiti v materinem jeziku. Vlada mora skrbeti, da izuči zadostno število učnih moči za vzdrževanje teh tujerodnih paralelek. Ako bi bila naša vlada ta-

kò pravična kakor ogrska, bi imeli danes Slovenci in Hrvati slovenske in hrvatske razrede na italijanskih gimnazijah in realkah v Gorici, Trstu, Kopru, Puli, Pazinu in Zadru. Na to ne moremo seveda Slovani v Italiji danes niti misliti.

12) Horthyjev režim pa je dal tujerodnim manjšinam več kakor lastne srednje šole. Ogrska vlada je sklenila, da ima vsaka narodna manjšina, ki šteje vsaj 100 tisoč članov, pravico, da se otvori na eni univerzi stolica za njen jezik in njeno slovstvo.

Združevalna svoboda.

13) Odredba ogrske vlade se peča tudi z združevalnimi pravicami tujerodcev. Narodne manjšine nimajo le pravice do lastnih ljudskih in srednjih šol, nimajo samo svobode, da govore pri vseh avtonomnih in državnih uradih na Ogrskem v materinem jeziku in prejemajo odgovore v svoji govorici, temveč imajo tudi pravico, da se družijo in organizirajo po svoji volji in potrebi, da ustanavljajo vsakovrstna kulturna in gospodarska društva in država jih pri tem nič ne ovira, temveč celo podpira in štiti. Vladna odredba iz Budimpešte določa, da mora država z organizacijami in ustanovami tujerodcev ravnati tako ravnati kakor z društvi in ustanovami Ogrov. Društva, organizacije in ustanove tujerodnih manjšin smejo prirejati denarne zbirke, ustanavljati svoje posebne sklade in fonde, in vlada jih pri tem ne sme ovirati.

Kako je pri nas? Naša vlada je začela nadzorovati celo naše nepolitične organizacije in razpustila že večje število slov. izobraževalnih društev. Društva, ki so delovala za prosveto in vzgojo Slovencev cela desetletja, so danes vničena in se ne morejo več dvigniti.

Jezik na sodnijah.

14) Poudarili smo že prej, da smejo narodne manjšine na Ogrskem rabiti pred oblastvi svoj materin jezik in da se razglašajo in sestavljajo vsi odloki in vse razsodbe v jeziku tujerodcev. Toda kakor poroča »Berliner Tagblatt«, misli dovoliti ogrska vlada narodnim manjšinam na sodnijah še posebne pravice. Tako važno se zdi budimpeštanski vladi jezikovno vprašanje na sodniji, da misli predložiti parlamentu poseben zakon za narodne manjšine. Najvišje zastopstvo ogrskega naroda hoče zagotoviti tujerodnim manjšinam enakopravnost na sodniji v slovesni obliki državnega zakona. V času, ko se torej izganja slovenski jezik iz sodnij, izdelujejo v Budimpešti nove svoboščine za tujerodce pred sodišči.

Kakšni bodo uspehi te politike?

Ni nobenega dvoma, da zelo dobri. Predvsem bodo Ogri pridobili v Evropi na ugledu, kajti njih država bo zaslovela kot svobodoljubna in kulturna dežela, kjer se diha zrak svobode. Tujerodci bodo videli, da država njih jezik spoštuje, ker mu daje veljavo tudi v javnosti. Na občini, davkariji, pri orožnikih, pri političnih uradih, na sodniji, v ljudskih šolah, na gimnazijah, realkah, trgovskih in meščanskih šolah, na univerzi in celo na ministrstvih: povsod se njihov jezik upošteva in uveljavlja kot jezik enakopravnih državljanov. Tujerodci bodo čutili, da so v državi povsod doma, država postane resnično njihova država in domovina. V zadovoljnosti prebivalstva sloni moč držav. Tega so se v Budimpešti po 50 letih zavedli in zato so dali tujerodcem svobodo. Svoboda je edino sredstvo za krepitev držav, zatiranje manjšin pa države moralno spodkopuje.

V državi mora vladati mir.

to je beseda, ki jo Mussolini vedno ponavlja. Iz njegovega sijajnega govora v državni zbornici o priliki, ko je šlo za volilno reformo, je zvenelo: Doba miru se pričinja. Zdaj pa ima fašizem volilno reformo v žepu in začela se je druga pesem. Par dni po govoru o miru je Veliki svet fašizma napovedal vojno »mračnemu sicilskemu duhovniku Don Sturzu in vsem, ki mu sledijo«. Ljudsko stranko bo fašizem pritiral do najostrejše opozicije.

Ljudska stranka se čisti. Izločila je iz sebe stare klerikalne in kapitalistične kroge. Desno krilo je odzgnano. Stranka se je številno zmanjšala, notranje se utrjuje.

Vesti o sodelovanju nekaterih socialistov z vlado so vtihnile. Pravi stari fašisti se jih branijo, socialisti sami pa se obotavljajo. Za ministra narodnega gospodarstva je kralj imenoval senatorja Corbina. V tem velike ministerstvu so združena prejšnja strokovna ministerstva, ono za trgovino in ono za poljedelstvo.

Zborovanje treh zaveznikov

Češkoslovaške, Jugoslavije in Romunij je končalo 30. julija. V Sinaji so sklenili, podaljšati Ogrom rok za plačilo vojne odškodnine. Za zastopnika Male antante v odbor Zveze narodov so izvolili češkega ministra Beneša. Prihodnja seja treh zaveznikov bo v Belgradu na jesen in takrat pride na vrsto vprašanje, ali naj pristopijo h Mali antanti tudi Grčija, Poljska in Bolgarija.

Podpore invalidov, vdov in sirot.

Na tisoče teh prošelj je šlo skozi moje roke in večini so bile ugodno rešene. V Trstu je obstojal invalidski urad kot odsek zakladnega ministrstva (via delle Acque), čigar načelnik mi je, kar mu je bilo mogoče, šel vedno na roko. Ob koncu lanskega leta je sklenila nova vlada, da »reorganizira penzije«. Rekla je, da se gode krivice; nekateri da dobivajo preveč, drugi premalo. Kajpada je imel minister še neko tiho željo, ki pa je ni izpovedal: hotel je znesek, ki ga vlada daje za podpore, znatno skrajšati.

Tako je prišlo, da so zahtevali vrnitev penzijskih knjižic od vseh onih oseb, ki so uživale stalno določeno svoto, češ da je treba vsak slučaj iznova preštudirati. Mnogim so knjižice že vrnili, mnogi čakajo... in bodo še čakali... V to jih je zavedlo tudi glasilo »Edinost«, ki je pisala, naj nihče ne hodi iskat pojasnil, ker da bodo pri invalidnem uradu vse

rešili in da dobe prizadeti odgovor na dom. Ta nepremišljeni nasvet zna erarju koristiti, ne pa invalidom.

Ta pojasnila sem napisal vsem invalidom, vdovam in sirotam v ravnanje.

Kaj naj stori invalid, vdova in sirota, ki ne prejema upravičene podpore ali ki čaka na rešitev prošnje?

Pismeno naj se obrne na »Sottosegretariato per la pensione, Roma, Palazzo Braschi.« Podminister Rocco, katerim sem nad pol ure razpravljaj v tej zadevi, je ustanovil informacijski urad, v katerega je spravil veliko število uradnikov, ki odgovarjajo na vprašanja prizadetih. Pri zahtevi po pojasnilu, pri urgiranju navedite natančne podatke, zlasti ime, priimek, očetovstvo prosilca, ali prosi po sinu, očetu, možu, ali prosi vdova, sirota invalid, kdaj je bila vložena prošnja.

Podminister je obljubil, da gotovo bodo vsi prosilci ali vprašalci kar najhitreje dobili odgovor.

Šček Virgilij.

DNEVNE VESTI.

Obnovite takoj naročnino!

Vsem onim naročnikom, ki nimajo plačane naročnine, smo list ustavili. Poravnajte takoj naročnino, da ne ostanete brez lista! Goriški Slovenci podpisajte in širite vaše glasilo!

Madžari v češki državi.

Na Slovaškem biva 300 tisoč Madžarov, ki so češkoslovaški državljani. Imajo 5 popolnoma madžarskih srednjih šol, 18 meščanskih in 760 ljudskih šol. V šolskem letu 1922-23 so dobili 11 novih šol in v načrtu je še cela vrsta novih madžarskih učnih zavodov. Pa še niso zadovoljni. — Ko bi nam primorskim Slovanom pustili vsaj one šole, ki smo si jih od nemške Avstrije priborili! Pa tudi to bomo dobili po trdih bojih in težkih krivicah, ki nas še čakajo. Pustimo času čas!

Še so živi.

Zadnji dan julija so se vršile volitve v socialistično delavsko zbornico v Milanu. Glasovalo je 35.453 delavcev; unitarci so dobili 19.314 glasov, ostalo pa maksimalisti. Še so živi socialisti.

Slovenski Orli v Parizu.

V dneh 21. in 22. julija se je vršil v Parizu mednarodni zbor katoliških telovadcev. Nanj so poslali tudi jugoslovanski Orli najboljše vrste. Pri tekmi za prvo darilo je dobil prvo mesto Francoz, drugo mesto slovenski Orel Jožef Hvalč. Vsek tekmovalcev je bilo 103. Vrst je tekmovalo krog 300, tretje mesto si je priborila orlovska vrsta. Drugi dan je korakalo v slavnostnem sprevedu po pariskih ulicah 200.000 telovadcev. Na čelu spreveda so pod orlovskim praporjem korakali Jugoslovani, potem češki Orli, Belgijci, Svicarji, Holandci Italijani, Luksemburžani. Za inozemskimi gosti je bilo uvršenih nad 700 francoskih telovadnih društev. Spreved, ki je trajal skoro tri ure, se je premikal h grobu neznanega vojaka. Tu so Slovenci prvi ob navzočnosti francoskih dostojanstvenikov položili venec svežih Svetlic z napisom: Neznane mu vojaku — jugoslovanski Orli. Ko je slovenski fant visoko dvignil venec, preden ga je položil na grob, se je dvignilo viharno ploskanje. Tako je mlada organizacija slovenske mladine ponesla slovenski prapor in slovensko ime v središče zapadne Evrope.

JULES VERNE:

ČRNA INDIJA

ROMAN.

Prosto poslovenil Z. Z.

»In vendar živi hudodelec!« je odvrnil Simon Ford, »kje neki se skriva? Ali se more komu poroditi tako peklenška misel, da razbije strugo celega jezera? V resnici, kmalu bom soglašal z Jackom Ryanom, da ima tu vmes svojo roko kak rudniški duh, ki nam da čutiti svojo jezo, ker smo odprli njegovo kraljestvo.«

Razume se, da so pazili, da niso tako sumničnja prišla do Nell. Ona sama je taka prizadevanja podpirala. Vse njeno bistvo je pričalo, da je istih misli kot njeni krušni stariši. Njen žalostni obraz je očitaval sledi notranjih bojov.

Za prvo silo so sklenili, da se podajo James Starr, Simon in Harry Ford k nastali odprtini v jezeru, da bi skušali izslediti tajni vzrok. Svojega namena niso razodeli nikomur. Kdor

ni dejstev tako dobro poznal kot oni, bi si moral misliti, da so te domneve smešne.

Nekaj dni pozneje so se vsi trije podali v lahen čoln, ki ga je vodil Harry in so preiskovali prirodne stebre skalnatega oboka, v katerega je bila izdolbena struga katrinskega jezera. Njihova domneva je bila potrjena. Stebri so bili videti razstreljeni in so kazali le še črne preostanke. Iz vsega se je moglo sklepati, da je bilo to delo človeka, ki je ves grozni načrt skrbno prevdaril in zasnoval.

»Nobenega dvoma ni«, je rekel James Starr, kedo bi mogel vnaprej povedati posledice, če bi ta razpoka dovolila izliv morja!

»Gotovo«, je vzkliknil stari nadpaznik z nekim ponosom, »ravno morja bi bilo treba, da bi uničilo naš Aberfoyle. Toda, komu je vendar do tega, da moti obrat v premogovniku ali da ga popolnoma uniči!«

»Da v resnici, to je nerazumljivo«, je odvrnil James Starr, »to očitvidno ne gre zato tolpo hudodelev, ki lazijo iz votline ven po okolici, da bi kradli ali ropali. Taka hudobija bi ne

ostala tekom treh let prikrita. Tudi o ponarejevalcih denarja ali goljuhih ne more biti govora, kajti ti bi lahko kjerkoli po rovih poskrili pritihotapeno blago. A vendar leži na dlani, da se je neki nespravljivi sovražnik novega Aberfoyla zaklel, da naš premogovnik uniči in da vsled tega — Bog ve zakaj — ne opusti nobenega sredstva, da bi podvzel proti nam maščevanja. Očitvidno pa je preslab, da bi nas napadel iz oči v oči in tako kuha svoje peklenške načrte skrivaj, toda njegova razumnost, ki z njo razpolaga, ga je napravila za nevarnega sovražnika. Pri tem, prijatelji moji, moramo tudi pomisliti, da so mu naši rovi bolj znani kot nam samim, sicer bi se ne mogel tako spretno izmuzniti našim zanjkam. Pravim vam, Simon, ta mož ni neumen in razume svojo stvar. Pomislite torej nekoliko: ali ste imeli morda kedaj kakega osebnega sovražnika, ki bi ga mogli sumničiti? Vedite, da obstoja monomanija sovrastva, ki je čas ne more nikdar pogasiti. Spomnite se globoko nazaj v svojo preteklost.

Vse kar se tu odigrava, se zdi, da je delo brezčutneža, toda vztrajne blaznosti in je morda posledica bogve kakih dogodkov v vašem prejšnjem življenju.«

Simon Ford je nekaj časa molčal. Zamislil se je v svojo preteklost. Potem je dvignil glavo in rekel:

»Ne, pri Bogu vam pravim, niti jaz niti moja žena Madge nisva nikomur nikoli storila kaj zlega. Ne morem si misliti, da bi imela le enega sovražnika.«

»Ah«, je vzkliknil inženier, »če bi nam vsaj Nell hotela kaj povedati!«

»Gospod Starr« je odvrnil Harry, »in tudi vi, oče, srčno vaju prosim, naj naša preiskava ostane še tajna. Vsaj zdaj ne vznemirjajte moje uboge Nell! Predobro vem, kako plašna je in da jo mori neka težka tajnost. Če molči, ne ve ničesar povedati, ali pa misli, da ne sme. Nikakega vzroka nimamo, da bi dvomili o njeni ljubezni do nas vseh. Kakor hitro mi bo kesneje kaj razodela, kar zdaj skrivam le zase, vas bom, verujte mi, takoj o tem obvestil.«

Jugoslavija in Rusija.

V kratkem dospel v Belgrad zastopnik sovjetske Rusije, da obnovi z Jugoslavijo prijateljske odnose, kajti do danes Jugoslavija ni se priznala komunistične Rusije.

Prijateljstvo med obema državama je velike važnosti za vse Slovane.

Zgodnja jesen.

Letos so listi začeli zgodaj odpadati. Trzaski dnevni list «L' Era nuova» je včeraj naznanil, da preneha izhajati. Ni mogel prenesti konkurence «Piccola». List je branil interese tržaškega mesta. Ni mogel dobiti finančnega temelja in ne sposobnih strokovnjakov v uredništvu, zato je zgodaj uvel in odpadel.

Predsednik Zedinjenih držav bolan.

Harding, predsednik ameriških zedinjenih držav, se je pripravljaj na novo volitve in je zato napravil veliko potovanje čez državo. Na ladji je težko obolel. Jedel je neko vrsto rib, ki so strupene. Vse stranke zelo napeto čakajo, ali ozdravi. Bilo je skoro gotovo, da bo Harding vnovic izvoljen. Če pa on umre, ni nič gotovega, kaj bo. Poleg demokratične stranke in republikanske stranke, ki sta se edini borili za predsednikov sedež, se je pojavila nova delavska stranka. Te se sedaj, ko leži Harding na bolniški postelji, nasprotniki bojijo.

Idrijski rudnik izročen Angležem?

Strokovni list rudniške industrije «Tägliche Montanberichte», Wien, poroča dne 24. julija t. l.: «Italijanski državni rudnik živega srebra v Idriji je bil oddan v zakup za dobo desetih let neki angleško-amerikanski družbi proti letni najemnini dveh milijonov lir. Družba se je obvezala izdati v tej najemni dobi pet milijonov lir za gradbo novih delavskih stanovanj. Državni rudnik v Rablju pa misli vlada oddati v zakup neki angleško-poljski družbi.»

V Idriji je radi te vesti uglednega lista zavladalo tako med delavstvom kot med uradnistvom veliko razburjenje. Kdor bi prevzel rudnik le v zakup, po vsebnosti za tako kratek rok, ta bi ne skrbel za bodočnost rudnika, ampak bi ga brezobzirno izropal in po sedanjem stanju tudi z novimi tehničnimi napravami docela izrabil.

Mestno županstvo je zato pozvalo poalanca V. Ščeka, naj poizve pri vladi, koliko resnice je na tej vesti. Včeraj je naš poslanec posredoval pri Rudarskem uradu v Trstu. Načelnik urada, inž. kav. Giuseppe Ronza mu je izjavil, da ne ve prav nič s tem, da bi bila vlada dala rudnik v zakup. Dobesedno se je izrazil: «Ko sem slišal vašo novico, gospod poalanec, sem padel iz oblakov.» Ker pa je vendar mogoče, da se v Rimu natihiem skuhalo to angleško juho, bo posl. Šček posredoval se pri osrednjih uradnih v Rimu.

Devet oseb v ognju.

Poročali smo že v veliki nesreči, ki se je zgodila na Banjšicah. Ko je gorela baraba št. 12, je bilo v njej devet oseb. Bliskoma se je prijel oblek, reveži so mogli skozi nizka in ozka vrata le počasi na prosto. Z gorečo obleko so ljudje tekli po polju, skušali so udušiti ogenj s tem, da so se valjali po tleh. Sosedje, ki so pritekli na pomoč, so z vodo pogasili plamen. Vendar je vseh devet oseb dobilo opekline, tako da so jih prepeljali v gorisko bolnico. Opekline so dobili: Kumar Janez 22 let; Albina 12 let; Lojze 17 let; Ana 52 let; Franc 17 let; Janež Biteznik 22 let; Rafael Kerkoč 30 let; Izidor Vodopivec 34 let in Alojzij Žbogar 36 let. Vendar zdravniki upajo, da bodo vsi ozdraveli.

Zopet smrtna nesreča.

V nedeljo dne 29. m. m. sta na cesti proti Vipavi trčila skupaj dva motociklista, ki sta vozila z veliko hitrostjo. Motorni kolesi sta vdarili s tako silo druga ob drugo, da sta odletela voznika več metrov proč. Eden izmed njiju, Peter Silvestro, star 21 let, vslužben pri firmi «Artes», je oblezel z zlomljeno nogico in mnogimi notranjimi poškodbami. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v Gorico, kjer je v pondeljek zvečer umrl. Kdo je nesrečo zakrivil, se še ne ve. Oblast je pridržala obe motorni kolesi in vrši preiskavo.

Tistim, ki si v Ameriko žele.

Naša zemlja je že zdavnaj razdeljena na male kmetije. Po očetu-gospodarju nastopi dedič, ki je najstarejši sin; drugi sinovi morajo s trebuhom za kruhom. V mirni dobi so naša fantje iskali in našli svoj zaslužek v primorskih mestih, v prvi vrsti v Trstu, drugi so bili uslužbeni pri pošti, pri železnici, pri financih. Tega kruha ni več za naše ljudi. Kar je prostih mest, vse zasedejo bratje iz južnih dežel. Zato ni čudno, da se naši ljudje izseljujejo. Največ jih je slo v Jugoslavijo. Mnogi so prosili potni list za v Ameriko. Včasih si zlahka dobil potni list, zdaj ni več tako. Zakaj ne? Amerika je za to leto določila število izseljencev za vsako državo. Italiji je dovolila, da na seli v Ameriko, 42.000 oseb. Prošenj pa je nad 130 tisoč!

Predsednik Mussolini je napravil ključ, po katerem se določi število izseljencev za vsako deželo v državi. Ta ključ je določil po številu izseljencev v mirni dobi. Na nove dežele je padlo število 2400. Toliko oseb iz novih dežel sme letos v Ameriko. Iz tržaške dežele je prosilo za potni list 240 oseb, iz Zadra 22, iz Istre 980, in Trentinske in Tirolske 986. Te prošnje ležijo v uradu »Izseljeniškega nadzorstva v Trstu«, dočim so prošnje Goričanov v Genovi v uradu izseljeniškega nadzorstva. Od časa do časa odpotuje izseljeniški parnik in dotično nadzorništvo določa, kateri prosilci smejo odpotovati. Komur so prošnje odbili, naj se ne trudi z rekurzi in pritožbami; velja čakati eno leto in tedaj se zglasiti o pravem času.

Drugo leto bo Amerika zopet določila število izseljencev in v Rimu se zelo boje, da bo k letu število silno znižala. To bi bil seveda udarec za one naše ljudi, ki jim ni obstanka na Primorskem. In tih bo drugo leto več, Goriška bo pozidana in tako bo veliko število zidarjev in drugih rokodelcev brezposelnih, ki bodo gledali, kako bi šli čez lužo. To dejstvo sem na široko pojasnil pri tržaškem nadzorništvu in pri izseljeniškem komisariatu v Rimu z namenom, da bi se drugo leto pri določevanju ključa zvišalo število potnih dovoljenj za nove dežele. Na vsak način pa naj si naše ljudstvo ne dela prelepih načrtov. Šček Virgilij.

Širite Naročajte Berite „Goriško Stražo“.

Kaj je novega na deželi

IZ OSEKA.

V torek 25. julija smo doživeli lepo in ganljivo slovesnost. Novomažniki iz l. 1898. so pri svojem sosolcu č. g. Franketu, našem g. vikarju, praznovali 25 letnico svojega mašništva. Ob asistenci mnogostevilnih sobratov se je pomikal slavnostni sprevod iz župnišča v cerkev po z mlaji okrašenih poti. Vrli domačini so pred vhodom v župnišče in pred cerkvi postavili dva lepo okrašena slavoloka. Pri prvem je čakal na srebrnomašniške jubilarje s starešinstvom g. župan občine Osek-Vitovlje, ki je z izbranimi besedami pozdravil domačega g. dušnega pastirja in izrekel njemu ter vsem njegovim tovarišem prav srčne čestitke. Šolski otroci pa so pod vodstvom vrlega učiteljskega osebja tvorili slavnostnemu sprevodu spalir in obsipali srebrnomašniške s cvetjem. Ob nablaceni cerkvi je slavnostni govornik, g. dekan kanalski, v izbranem govoru podčrtal to ljubezen, ki vlada v Oseku med dušnim pastirjem in med verniki in ki naj bi vladala povsod med celim našim ljudstvom in njegovimi duhovniki. Saj je duhovnik navadno izšel iz revnejših plasti svojega naroda, in se je po končanih študijah zopet vrnil med narod zato, da zastavi vse svoje dušne in telesne moči za blagor ljudstva. — Po končani slovesni zahvalni daritvi — srebrni sv. maši — so se vsi duhovniki z ljudstvom vsed oddolžili spominu prerano umrlega sosolca in prijatelja, domačina g. Antona Glešiča, ki mu ni bilo dano dočakati 25 letnice svojega mašniškega stanu. On počiva ob strani svojih domačih na osekem pokopališču in tam na njegovem ozaljšanem grobu smo med solzami molili za pokoj njegove duše. Bila je to grenka kaplja v kupi srebrnomašniškega slavlja.

Vsem častitim jubilarjem, tudi onim, ki se zadržani, niso mogli vdeležiti te lepe slovesnosti, kličemo: ad multos annos! na mnoga leta!

RIHEMBERG.

Ko nas je zadnjič obiskal prefekt Pimenti, se je odlikoval v njegovi sredi na poseben način bivši avstrijski orožnik Cigoj. Na svoja c. in kr. prsa je oblekel črno srajco, sedel v avtomobil prefektovega spremstva in pozdravljaj ljudstvo.

Nekaterim so prihajale solze v oči od navdušenja nad lepim prizorom. Kajti vsakemu ni dano, da bi mogel v svojem življenju nositi toliko različnih montur, kakor jih je že nosil gospod Cigoj. Pomislite: najprej krasna c. in kr. bluza orožnika s svetlimi gumbi Franca Jožefa, potem je postal gospod Cigoj navdušen Sokol in oblekel lepo rudečo srajco, rekoč: «Slovan na dan! Zvesti smo in ostanemo do groba sokolstvu. Strela udri iz višine izdajalca domovine!» Nato je prišel fašizem in Cigoj je postal navdušen fašist, rekoč: «Rudeča srajca dol, črna go! Preljubi Slovenci posnemajte me! Kajti hrast se omaje in hrib, a zvestoba Slovenca ne gane!»

Tako se zaklinja amiko Cigoj, ljudje pa pravijo: «Tri bluže je že slekel in preoblekel, zato preč s takim prorokom.»

Kakšna bo četrta in peta srajca, ki pride na vrsto, se ne vemo, a bomo o tem pravočasno poročali.

GORISKA OKOLICA.

V Vrtojbi, Standrežu in drugih okoliških vaseh se zelo boje, da jim bo suša vničala lepo obetajočo letino. Bilo je sicer razmeroma precej dežja, toda veter minulega tedna je izsušil zemljo bolj kot stirinajstidnevno solnce. Zato kmetovalci željno pričakujejo dežja, katerega bi zlasti potrebovala tudi koroza.

LOKVE.

Pri nas in po bližnjih tukajšnjih vaseh je letos zelo veliko letoviščarjev. Vsa lekolikaj primerna stanovanja so odda-

na. Pri nas je sedaj, ko doli v dolini pritiska huda vročina, razmeroma še prav hladno in zato prijetno.

Ko bi drugod imeli tako lep in zdrav kraj, ki je sredi gozda in približno 1000 metrov nad morskó višino, pa vendar v taki bližini mesta, bi postal eno najznamenitejših letovišč v državi.

DORNBERG.

Ker se je raznesel glas, da smo Dornberžani prav po hlapčevsko sprejeli g. prefekta, vam poročamo o tem se par besed. Dopis ki je izšel v «Straži» ni bil popolnoma točen. G. prefekta je prišlo čakati mnogo vaščanov, ker je potreba, da gospod zve, da bo naše vinogradništvo slo po zlu, če vlada ne odpre vinu mej. Župan in odbor so ga pozdravili, ker je prefekt njih predstojnik. Ni res, da je g. prefekt pevcem samo prikimal, ampak jih je pohvalil dvakrat. Tudi ni res, da bi bil sel namenoma hišo g. spisovatelja Bandelja, ampak čisto slučajno se mu je vstavil avto prav pred tistimi vrati. Ali dopisnik misli, da g. prefekt ne bi bil mogel iti v kako drugo hišo, če bi bil hotel? Žalostno je tudi, da dopisnik ne ve, kje je rojstna hiša g. Bandellija. Treba bo postaviti temu novodobnemu spisovatelju spominsko ploščo na rojstno hišo, da drugič ščfer ne zgreši, ko pripelje g. prefekta v občino. Ni res, da se je g. prefekt odpeljal ob zvokih himne «Slovenec Srb, Hrvat», pač pa je res, da živ človek ni vedel, kaj je godba igrala. Šele potem so g. prefektu razložili, da so igrali fašistovsko himno. In še mnogo drugega bi bilo mogoče povedati. Ampak vino leži se v kletih in mi čakamo, da mu g. prefekt odpre meje. Potem bomo še kako rekli.

HARIJE.

Dne 23. m. m. smo pokopali Jožeta Bostjanciča, p. d. Kosa. Bil je mož, kakor jih je malo med nami. Zaveden, odločen se je svojočas kot pristaš Slov. ljudske stranke živahno vdeleževal političnega življenja. Zamudil ni nobenega zborovanja v tukajšnji okolici in je kot voznik tudi druge somišljenike vozil, velikokrat brezplačno, na shode. Bil je odbornik Gospodarskega društva v Trnovem ter je vršil za isto tudi razna odgovorna opravila. Dalje je bil do zadnjega predsednik krajnega šolskega sveta v Harijah. Med vojsko mu vse pogorelo, toda ni se vstrašil. V par letih si je postavil lepše poslopje, kot je bilo prej. Bil je pač vztrajen ter je tudi sam pridno delal. Z celom si je nakopal tudi bolezen. Ker so pršla tudi leta, sedaj po enoletnem bolehanju mirno v Gospodu zaspal. Bodi mu lahka domača zemlja, katero je srčno ljubil! Poživaj v miru! A.

HUDAJUŽNA.

Ko je po preobratu italijanska armada zasedla našo vas, jo je imenovala «Chudaiussina». Pozneje so to ime spremenili v «Udaiussina». Čez nekaj časa so nas neke oblasti v lastnem delokrogu prekrstile v «Sotto-oblocca», (vas Obloke leži namreč v hribu nad Hudajužno), a po najnovejšem se glasi ime naše vasi, kakor čitamo na železniskih vozniških redih, «Oblocca-Jusina». Koliko dela in napornega premišljevanja povzroča tedaj samo prekrstitev naše vasi, ki ostane pa kljub temu naša starodavna Hudajužna.

MESTNE NOVICE.

Čudna navada.

O nekem trgovcu v Raštelju, čigar ime za danes iz obzirnosti se zamolčimo, smo izvedeli sledeče: V njegovo trgovino prideta dve slov. gospodični iz nasih Gor. Kupiti želita dve ogrinjali, toda predloženi vzorec jima ne ugajajo, zato hočeta oditi. Trgovec pa začne na mladenki kričati, da ne razkazuje svojega blaga za salo, ker plačuje visoko najemnino in zato da morata ogrinjali kupiti. Mladenki mu povesta se enkrat, da ne kupita, ker jima blago ne dopade. To še bolj razsrdi. Pomočniku ukazuje zapreti vrata in zahteva od mladenk po 2 liri za razkazovanje blaga. Pri tej svoji drzni zahtevi je baje tudi krepko zabavljajl čez Slovence. Gospodični pa sta mozakarju povedale, kar mu je slo in odsla. Upamo, da se taki prizori ne bodo več ponavljali, ker sicer bodo naši ljudje vedeli, kaj je njihova dolžnost.

Kongres inženirjev.

Zadnje nedeljo so se zbrali v Gorici inženirji in arhitekti iz cele Julijske Krajine, da se pogovore o raznih važnih gospodarskih vprašanjih, ki spadajo v njihov delokrog in se tičejo naše pokrajine. Otvoritvi kongresa je prisostvoval tudi g. prefekt Pisenti iz Vidma. Na dnevnem redu je bilo vprašanje predilske železnice, cestnega zakona, rudokopov, vodnih sil in vodovodov ter vojne odškodnine. Storilo se je mnogo sklepov, o uspehih bomo pa poročali...

Dijaki zavod Alojzijevišče — Gorica.

V zavod se sprejmejo dijaki, ki mislijo obiskovati sledeče šole v Gorici:

1. Zasebno pripravnico za srednje šole z italijanskim učnim jezikom. Pogoji za sprejem v pripravnico: z dobrim uspehom dovršeni vsaj III. razred ljudske šole. Kdor je dovršil več razredov, ima prednost.

2. Gimnazijo z italijanskim učnim jezikom,

3. Realko z italijanskim učnim jezikom,

4. Trgovsko šolo z italijanskim učnim jezikom.

Pogoji za sprejem v zavod so sledeči:

1. Prošilec mora biti duševno razvit, telesno krepak in npravno nepokvarjen.

2. Mesečina za prihodnje šolsko leto znaša najmanj 180.— L, ki jih je treba plačati vnaprej.

3. Oskrbovanje perila treba koncem leta posebej plačati. Obiskovalci notranje pripravnice morajo sami vzdrževati učno moč.

4. Prošnji za sprejem naj se prilože naslednje listine:

- krstni list,
- zadnje šolsko spričevalo,
- spričevalo o cepljenju koz,
- spričevalo duhovnega pastirja o npravnem vedenju prošilca.

Prošnje z gori navedenimi prilogami naj se pošljejo najkasneje do 15. avgusta t. J. na: Vodstvo Alojzijevišča, Gorica, Via Ponte Isonzo 3—9. Prejšnji gojenci, ki želijo biti zopet sprejeti v zavod, naj pošljejo le prošnjo.

Vodstvo Alojzijevišča.

Dragocen prstan izgini!

Gospa Chersanich Nella, stanujoča na Corso V. E. III. je za kratek čas zapustila svoje stanovanje. Njeno odsotnost so porabili dolgoprstni zlikovci za neprijeten obisk: vdrli so v njeno spalnico in ji odnesli dragocen prstan z briljanti vreden 2000 lir. Ko oblast dobi zlikovce in prstan, bomo poročali...

Prepozno spoznanje.

Kakor poročamo v drugi notici, se je na nedeljskem zborovanju inženirjev razpravljalo tudi o predilski železnici. Terkova «La Voce» se bridko pritožuje, da v tozadnevem predlogu naše mesto ni omenjeno, temveč je določena črta: Tržič—Krmín—Čedad—Trbiž. Zlasti se huduje, da se je Tržačan Ziffer zavzel iz «narodnih interesov», proti Gorici. «Voce» se vprašuje, kakšni so ti narodni interesi, radi katerih naj bi bila Gorica

potisnjena ob stran in jezno ugotavlja, da Tržačani vedno govore o najvišjih nacionalnih interesih, kadar hočejo skodovati Gorici. Mnogo krvave resnice je v tem, toda spoznanje prihaja prepozno.

Sedmo obletnico zavzetja Gorice

bo praznovalo naše mesto, pa ne na delavnik, temveč v nedeljo 12. t. m. Vršile se bodo razne prireditve in slavnosti.

Gospodarstvo.

Cena kruha se niža.

Kakor poročajo časopisi, je v skoro vseh pokrajinah Italije znižana cena kruha za 5 do 30 cent. pri kilogramu. Ponekod v Južni Italiji se je tudi pri testeninah znižala cena za 10 v pri kg. Radovedni smo, če bodo tudi naši goriski peki kaj znižali cene. Prav bi vsekakor bilo!

Tomazeva žlindra. Zadrzna Zveza v Gorici sporoča svojim naročnikom in drugim kmetovalcem, da je Tomazeva žlindra že prispela in je na razpolago v njenem skladišču, Corso Verdi 37. I.

VALUTA.

Dne 1. avgusta si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 24.— — 24.50 l.
za 100 avstr. kron — 3.3 — 3.4 st.
za 1 dolar — 22.85 — 22.95 l.
za 1 funt 105.20 — 105.45 l.

Društvene vesti.

Oslavje. — Prosvetno društvo v Oslavju naznanja, da se bo vršila javna veselica, ki je bila napovedana za minulo nedeljo, šele prihodnjo nedeljo dne 5. avgusta pri g. P. Primožiču. Na vsporedu je igra petje, godba; po predstavi prosta zabava: srečolov, saljiva posta i. t. d. K obilni udeležbi najljubše vabi odbor.

DAROVI.

Vlč. g. Valentin Knavs, vikar daruje ob 25 letnici mašništva 50.— L za Alojzijevišče in 50.— L za Slov. sirotišče. Srčna hvala!

Na fantovskem poslovnem večeru v Mirnu dne 28. m. m. nabrali veseli gostje za Slov. izobr. dr. v Mirnu L. 63.— in za Slov. Čitalnico v Solkanu tudi L. 63. ?

Da homo rejeni in zdravi

Sezimo po hrani pravi:
Kupujmo zato Pekatete.

So najcenejše, ker se zelo nakuhajo

VABILO

na redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Prvačini, ki se bo vršil 19. avgusta 1923 od 3. uri popoldne v župnišču s sledečim dnevnim redom:

- 1) Poročilo načelstva.
- 2) » nadzorstva.
- 3) Odobritev računskega zaključka za leto 1922.
- 4) Volitev načelstva.
- 5) Volitev nadzorstva.
- 6) Slučajnosti.

Načelstvo.

Slovenska učiteljica ima prosto službo v Doberdolu; naj se zglaš ali piše v občinsko pisarno.

Župan: GERGOLET.

Agencija Fr. Bajt Gorica, Via Corno 13, L izvrsuje občinam in posameznikom pisarniška dela, račune, vloge, prestave in prepise ter posreduje v raznih zadevah.

ZDRAVNIK

dr. Rado Sfiligoj

se je vrnil ter ordinuje za kirurgijo, porodništvo in ženske bolezni
v Gorici, Via Mameli št. 8-I.
od 9. — 11. in 14. — 15.

ZDRAVNIK

Dr. Lambert Mermolja

se je naselil v Idriji in sprejema hiši Jerice Kavčič nasproti ljudske šole (pri Breznicanu) od 9-12 h in od 2-4 h popoldne.

Prodaja na obroke.

S prvim septembrom se otvori veliko skladišče «Rateale» (glavni sedež v Trstu)

Via Duomo 5, II.

Manufakturno blago, obuvale, perilo, domače in tuje blago, suknje, dežni plašči i. t. d.

Izgotovljene obleke po meri za dame in gospode. — Krojačnica prvega reda. Cene ugodne za uradnike in delavca.

Prodaja na obroke via Duomo 5 II

Naša zavarovalnica L'„UNION“

je največji svetovni zavod. Kapital v veljavi čez 70 milijardov frankov. Ustanovljen: l. 1828.

Generalni zastopnik AUGUST RAVNIK

Gorica, Corso V. E. 28-I.

Zastopniki se še sprejmejo.

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

FELBERBAUM & ROLICH

(prej Hedžet & Koritnik)

Gorica - Corso Verdi šte. 7 - Gorica

Velika izbira moškega in ženskega sukna, raznovrstnega zefirja, perkala ter perila, velika zaloga pletenin in vezenin, kakor tudi vsakovrstnega blaga za neveste, drobnine ter vseh potrebščin za krojače in šivilje.

NA DROBNO!

NA DEBELO

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50. Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica
in rezerve:
80 MILJONOV

CENTRALA:
LJUBLJANA

Reserva S H S!
kron
64 MILJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved (vezane vloge po dogovoru).

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvrsuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.